

עם שיהודים אלה נהגו לעסוק בגרוזיה ברוכלות ובעסקי שוק שחור, אומר ברוד אברחצירא. סגן ראש העיר ויושב-ראש ועדת-הקליטה של העירייה. „אנחנו מנסים לסדר אותם במקומות עבודה חדשים, אבל הם עקשנים מאוד. הם הגיעו לפה עם הרבה סחורות מתוך כוונה לעשות פה כסף מזה. ידוע לי על יהודי אחד שהגיע לארץ עם שבעים מזודות. אלה שלא הצליחו להוציא סחורות, לקחו איתם כסף רב, וקנו סחורות בדרכם לארץ. העלייה מגרוזיה היא עלייה קשה מאוד. הם עושים

קצר גדל מספרם של הרוכלים הגרוזיים עד כדי כך שתושבי אשקלון מצאו שם חדש לשוק שלהם: השוק הגרוזי.

ני עולה חדש ואין לי כסף. מספר בעברית רצוצה סימון בן-אליהו, שהגיע לארץ לפני חודש. „אני עובד בבית-האריזה, אבל צריך עוד כסף. אז אני מוכר את מה שהבאתי איתי מגרוזיה.“ כשיגמור לסוחר סחורה זו הוא מבטיח שלא יעסוק יותר ברוכלות.

טיפלים באשקלון

פינתם הקבועה של הגרוזים בשוק האשקלוני. לכאן הם מביאים פעמיים בשבוע, בימי השוק, את סחורתם. האשקלונים קונים מהם ברצון בשל מחיריהם הזולים.

הרבה בעיות, אם לא נותנים להם מה שהם רוצים. ובכלל, כשמתעסקים עם עולים חדשים צריך לוותר להם הרבה.

העירייה מבטיחה אמנם, שעסקי הרוכלות, של העולים מגרוזיה, הנעשים ללא רשיון, יופסקו מייד לאחר שיגמרו למכור את הסחורה שהביאו איתם, אך תושביו הוותיקים של השוק מסרבים להשלים עם הפלישה לתחומם. הם מאיימים בהפגנות, ובשימוש בכוח-הזרוע.

בדוכן הסמוך עומד מיכאל פוטר-שווילי. לראשו כומתה שחורה, הוא מרבה להשתמש בידיו כדי להסביר לקונים המצטופפים סביבו עד כמה משוברת הסחורה שהוא מוכר. זהו עבודתו היחידה. אחוז נכות גבוה הפך אותו לנזקק לקיצבת סעד בארץ מולדתו החדשה. לדבריו, אין קיצבה זו מספיקה. מה יעשה אם כן לאחר שיגמור למכור את הסחורה שהביא עימו מגרוזיה? הוא מושך בכתפיו. איננו יודע. בינתיים, אין הוא רואה מקום לדאגה. יש לו עוד הרבה סחורה בבית. גם הוא כסוי מון בן-אליהו איננו מדבר על העיסוק ברוכלות כעיסוק של קבע.

האם ידעו השלטונות על הסחורה הרבה שלקחו עימם הגרוזים בעלותם? „כן“, אומר בן-ציון אטרושווילי, העובד בשאר ימיה-שבוע כפועל נקיון. „הם ידעו והירשו לנו.“

מדוע לקחו איתם סחורה בכמויות כזו אלה? האם כבר אז חשבו לעסוק ברוכלות בארץ-ישראל?

הם מוכרים לענות. מה זה חשוב? כל מה שהם מבקשים זה שיתנו להם למכור את מה שהביאו איתם. אחרי כך הם מבטיחים לעזוב את השוק. הרוכלים הוותיקים של השוק זועמים. הם אינם מתפתים להאמין להבטחות מ"סוג זה. לדבריהם, ממשיכים הגרוזים לעסוק ברוכלות גם אחרי שסחורתם „המיובאת“ אוזלת. הם מצביעים על כוסות ועל חולצות גבריות הבולטות, בתוך שפע הדברים הרוסיים הפזורים על הדוכנים, באותיות העבריות הרשוריות על תוויותיהן.

מספר רוכל ותיק: „בזמן האחרון פנו אלי כמה גרוזים שביקשו לקנות תנויות. כנראה שנוסף לסחורה, הם הביאו איתם גם הרבה כסף. כי הם מוכנים לשלם את מלוא המחיר. העירייה תענה לבקשתם, ותבקש ממשרד השיכון להקציב להם חלק מהחומר יות שהיא בונה למטרות שיקום.“

„כל השבוע אני מחכה ליום חמישי“, זועם עמנואל כהן, רוכל רחב-כתפיים שדוכנו עמוס לעייפה בגדי נשים זילי-דים. „בא יום חמישי, אני נשאר לעמוד כמו גולם. באים אלה החדשים, מוכרים הכל יותר בזול. ואנחנו, מה עם הפרנסה שלנו?“

נשייתם של יהודי גרוזיה לעסוק ברוכלות ידועה לעיריית אשקלון. „אנחנו יוד-

15 לירות מטר

זהו המחיר אותו דורש רוכל גרוזי זה עבור הבד הפירחוני, אותו הביא עימו מגרוזיה. לדברי רוכל הרוכלים הגרוזים, יחדלו הם מעיסוקם במיקוח-ימכר ברגע שיכלה מלאי הסחורות.

רדיו מרוסיה למרות השם הרע שיצא למכשירי האלקטרוניקה מתוצרת רוסייה, מצליחים הגרוזים למכור גם אותם. „הם מוכרים בזול“, מתמרמרים הרוכלים הוותיקים.

כוסות מתל-אביב רוכל אשקלוני מוכיח כי הרוזים מוכרים לא רק סחורת רוסייה, אלא רוכשים מלאי-עברי חדש כשכלה המלאי שהביאו עימם. „את הכוסות האלה“, הוא אומר בכעס, „הם קנו בתל-אביב.“